

ПОГОДЖУЮ

Завідувач навчально-методичного
центру психологічної служби
КНЗ «ЧЕРКАСЬКИЙ ОІПОП ЧОР»
_____ С.М. ХАРИТОНОВА
«__» _____ 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
КЗ«СМІЛЯНСЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА
МИСТЕЦЬКА ШКОЛА-ІНТЕРНАТ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
_____ Н.П. КОСЕНКО
«__» _____ 2023 р.

РІЧНИЙ ПЛАН

**роботи практичного психолога
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «СМІЛЯНСЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА
МИСТЕЦЬКА ШКОЛА-ІНТЕРНАТ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
Гнатко Дарії Романівни
на 2023-2024 навчальний рік
Вступ**

Склад психологічної служби:

- практичний психолог Гнатко Дарія Романівна, розмір педагогічного навантаження 1 ст.
- соціальний педагог Поліщук Тетяна Миколаївна, розмір педагогічного навантаження 1 ст.

Науково-методична тема: Формування життєстійкості як основа життєвого успіху дитини.

Нормативно-правова база, на якій ґрунтується діяльність практичного психолога:

Лист МОН від 21.08.2023 №1/12492-23 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році"
Наказ МОН від 02.08.2023 № 934 "Про затвердження рейтингового списку переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Профілактичні програми"
Лист ІМЗО від 15.06.2023 № 21/08-1042 "Про проект листа «Про курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників»"

Лист МОН від 15.11.2022 № 1/13921-22 "Про проходження профорієнтаційного тестування здобувачів освіти"

Лист МОН від 18.04.2023 № 1/5449-23 "Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу (День боротьби з цькуванням)"

Лист ІМЗО від 21.04.2023 № 21/08-624 "Щодо надання інформаційно-аналітичних матеріалів"

Лист ІМЗО від 24.03.2023 № 21/08-425 "Про проєкт «Психосоціальна і емоційна підтримка та поліпшення громадських служб психічного здоров'я»"

Лист ІМЗО від 15.05.2023 № 21/08-793 "Про психологічні відеоролики"

Лист ІМЗО від 30.03.2023 № 21/08-494 "Про удосконалення роботи фахівців психологічної служби у системі освіти України"

Лист ІМЗО від 26.05.2023 № 21/08-929 "Про методичні рекомендації щодо організації літнього відпочинку дітей у 2023 році"

Лист ІМЗО від 29.03.2023 № 21/08-479 "Про Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?»"

Лист ІМЗО від 02.03.2023 № 21/08-300 "Про проведення спецкурсу підвищення кваліфікації"

Лист ІМЗО від 11.04.2023 № 21/08-577 "Про заповнення єдиної електронної системи звітності"

Лист ІМЗО від 30.09.2022 №22.1/10-1418 "Про реалізацію Всеукраїнський проєкт з профорієнтації та побудови кар'єри «Обери професію своєї мрії»"

Наказ МОН від 20.09.2022 №840 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 17.03.2022 №252"

Наказ МОН від 16.05.2022 №441 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 17.03.2022 №252 (із змінами)"

Наказ МОН від 17.03.2022 №252 "Про організацію та проведення у 2022 році комунікаційної кампанії освітніх реформ в частині профорієнтаційної роботи"

Наказ МОН від 20.09.2022 №845 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Профілактичні програми""

Лист ІМЗО від 04.08.2022 № 22.1/10-1038 "Про нагородження працівників психологічної служби у системі освіти України"

Лист МОН від 02.08.2022 № 1/8794-22 "Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022/2023 навчальному році"

Наказ ІМЗО від 29.06.2022 № 33 «Про нагородження працівників психологічної служби у системі освіти України Грамотою, Подякою Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»

Лист ІМЗО від 05.07.2022 № 22.1/10-860 "Про оголошення додаткової номінації для практичних психологів і соціальних педагогів "Особливості роботи вчителя фізичної культури з дітьми з ООП""

Наказ МОН від 25 липня 2022 р. № 659-22 "Про затвердження рейтингового списку переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Просвітницькі програми»"

Лист МОН від 12.04.2022 № 1/4068-22 "Щодо недопущення участі неповнолітніх у наданні інформації ворогу про військові позиції Збройних сил України"

Лист ІМЗО від 18.03.2022 № 22.1/10-412 "Про підготовку тренерів-психологів"

Лист МОН від 04.04.2022 № 1/3872-22 «Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій»

Лист МОН від 16.07.2021 № 1/9-363 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н. р."

Наказ МОН від 11.06.2021 № 206-к "Про нагородження відомчими заохочувальними нагородами"

Наказ МОН від 31.05.2021 № 597 "Про внесення змін до Плану заходів щодо організації та проведення комунікаційної кампанії освітніх реформ в частині профорієнтаційної роботи та Кошторису витрат на організацію та проведення комунікаційної кампанії освітніх реформ в частині профорієнтаційної роботи"

Наказ ІМЗО від 13.05.2021 № 44 "Про нагородження Подякою"

Наказ МОН від 21.04.2021 № 446 "Про організацію та проведення комунікаційної кампанії освітніх реформ в частині профорієнтаційної роботи"

Лист ІМЗО від 04.12.2020 № 22.1/10-2496 "Про методичні рекомендації щодо проведення профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти"

Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в навчально-виховному процесі закладів освіти працівниками психологічної служби у системі освіти України у 2020/2021 навчальному році

Лист МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 "Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)"

Лист ІМЗО від 27.07.2020 № 22.1/10-1495 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020/2021 н. р."

Наказ ІМЗО від 13.07.2020 № 42 "Про нагородження переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації "Корекційно-розвиткові програми"

Лист МОН від 16.06.2020 № 1/9-328 "Щодо методичних рекомендацій з організації психолого-педагогічного консилиуму для проведення повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини"

Наказ МОН від 16.06.2020 № 802 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Розвивальні програми"

Лист ІМЗО від 25.05.2020 № 22.1/10-1065 "Щодо проведення Всеукраїнського моніторингового дослідження "Надання допомоги дітям, постраждалим від військових дій і внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби"

Наказ МОН від 28.04.2020 № 551 "Про результати III етапу Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Корекційно-розвиткові програми"

Наказ МОН від 01.11.2019 № 1368 "Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою "Формування гуманістичних відносин між учасниками освітнього процесу шляхом упровадження моделі "Мирна школа" на 2019-2022 роки"

Лист МОН від 10.09.2019 № 1/9-571 "Щодо проведення моніторингу"

Наказ МОН від 02.08.2019 №1052 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Корекційно-розвиткові програми"

Лист МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 "Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України"

Лист МОН від 18.07.2019 № 1/9-462 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2019-2020 н.р."

Наказ ІМЗО від 15.05.2019 № 46 "Про відзначення керівників центрів/кабінетів/лабораторій психологічної служби"

Наказ МОН від 26.04.2019 №593 "Про результати III етапу Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Профілактичні програми»

Наказ МОН від 21.03.2019 № 387 "Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою "Управління проектами особистісного розвитку учнів у освітньому середовищі об'єднаних територіальних громад на 2018-2023 роки"

Наказ МОН від 07.02.2019 № 146 "Про створення робочої групи з розроблення нормативно-правових актів щодо забезпечення діяльності психологічної служби у системі освіти України"

Лист ІМЗО від 30.10.2018 № 1/9-656 "Про перелік діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству відносно дітей"

Наказ МОН від 02.10.2018 № 1047 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами"

Наказ МОН від 01.10.2018 № 1044 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі" у номінації "Профілактичні програми"

Лист МОН від 05.09.2018 № 1/9-529 "Про документацію працівників психологічної служби у системі освіти України"

Наказ МОН від 09.08.2018 № 893 "Про утворення робочої групи із проведення аналізу наявних діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству серед дітей"

Лист МОН від 07.08.2018 № 1/9-487 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2018-2019 н.р."

Наказ МОН від 31.05.2018 № 555 "Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів "Нові технології у новій школі"

Наказ МОН від 22.05.2018 № 509 "Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України"

Лист МОН від 18.05.2018 № 1/11-5480 "Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству"

Лист ІМЗО від 15.05.2018 № 22.1/10-1529 "Про курси підвищення кваліфікації практичних психологів та соціальних педагогів"

Лист МОН від 20.04.2018 № 1/9-252 "Про підготовку аналітичної довідки щодо діяльності психологічної служби у системі освіти України"

Наказ ІМЗО від 20.12.2017 № 75 "Про утворення робочої групи з удосконалення науково-методичного супроводу професійної діяльності фахівців психологічної служби"

Наказ ІМЗО від 12.10.2017 № 49 "Про нагородження Грамотою Державної наукової установи "Інститут модернізації змісту освіти"

Наказ МОН від 08.08.2017 № 1127 "Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року"

Лист МОН від 28.07.2017 № 1/9-414 "Про забезпеченість фахівцями психологічної служби системи освіти та пріоритетні напрями діяльності у 2017-2018 навчальному році"

Лист ІМЗО від 24.07.2017 №21.1/10-1549 "Щодо зниження чисельності фахівців психологічної служби"

Наказ МОН України від 03.07.2017 № 948 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 28 липня 2017 року за № 930/30798) "Про внесення змін деяких наказів Міністерства освіти і науки України і Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України"

Наказ МОН від 20.03.2017 № 429 "Про утворення робочої групи з розроблення Положення про психологічну службу (психологічний супровід і соціально-педагогічна робота)"

Наказ МОН від 02.03.2017 № 334 "Про унормування діяльності психологічної служби системи освіти"

Лист МОНмолодьспорту від 04.07.2012 № 1/9-488 "Щодо організації та проведення "години психолога" у загальноосвітніх навчальних закладах"

Закон України від 03.05.2023 № 12/38-2023/93817 "Про внесення зміни до статті 51 Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу

Лист Офісу Президента України від 22.12.2022 № 15/2-01/57

I. Аналітична частина

Практичний психолог приступила до виконання посадових обов'язків з 18.10.2021 року.

Робота практичного психолога є організованою відповідно до плану роботи психологічної служби на 2023/2024 н.р. та науково-методичної теми школи «Формування гармонійно розвиненої, компетентної особистості випускника мистецької школи та підвищення професійної майстерності педагога шляхом впровадження освітніх інновацій в умовах реформаційних змін»

Передбачена планом робота практичного психолога у 2022/2023 навчальному році була виконана у повному обсязі.

Завдання над якими працював практичний психолог:

- 1.Організація адаптаційного періоду в 1-му, 5-му класах (діагностика, розвиток, просвіта).
- 2.Профілактика негативних явищ та пропаганда здорового способу життя в учнівському колективі.
- 3.Організація профорієнтаційної роботи у 8-11 класах (діагностика, просвіта, консультація).
- 4.Організація корекційної роботи з учнями «групи ризику», «девіантної поведінки», дітьми з інвалідністю, дітьми сиротами та позбавленими батьківського піклування.
- 5.Підвищення рівня психологічних знань педагогічних працівників та батьків.
- 6.Профілактика жорстокого поводження з дітьми з боку батьків.
- 7.Психологічне забезпечення методичної роботи школи.
- 8.Здійснення психолого-педагогічного забезпечення роботи школи, психологопедагогічних семінарів, конференцій, педагогічних рад, тренінгів, вебінарів, інформаційних кейсів.
- 9.Забезпечення індивідуального підходу до кожної дитини.
- 10.Сприяння повноцінному особистісному та інтелектуальному розвитку дітей, створення умов для формування у них мотивації до самовиховання і саморозвитку.
- 11.Профілактика та корекція відхилень в інтелектуальному та особистісному розвитку дитини.
- 12.Формування емоційного інтелекту з метою згуртованості класного та педагогічного колективів (розвиток емоційної обізнаності, емпатії, самомотивації, розпізнавання емоцій інших людей, управління власними емоціями).
- 12.Використання психологічних методів для підвищення продуктивності навчання, стимулювання креативності здобувачів освіти та педагогів.
- 13.Робота за напрямками у наданні допомоги учасникам освітнього процесу у воєнний період.
- 14.Робота з дітьми та родинами ВПО з метою відновлення внутрішніх сил, подолання страхів та тривог.

Робота практичного психолога спланована за наступними напрямками:

- 1.Психодіагностична робота (індивідуальна та групова).
- 2.Консультаційна робота (здобувачі освіти, батьки учнів, педагоги).
- 3.Корекційно-відновлювальна та розвивальна робота із здобувачами

освіти(групова та індивідуальна).

4.Психологічна просвіта здобувачів освіти, батьків, педагогів (проведення психологічних годин на платформі Meet з метою підвищення стресостійкості під час воєнного стану)

5.Організаційно-методична робота: самоосвіта та підвищення професійної компетентності, робота з документацією.

У 2022/2023 навчальному році практичний психолог закладу працювала над темою: «Психологічний супровід творчого розвитку обдарованої особистості»

Аналіз основних напрямків роботи практичного психолога школи:

Психологічний супровід учнів в школі ведеться в аспекті діагностики, розвитку, профілактики, психологічної просвіти та консультування дітей та дорослих. Основними завданнями психолога є:

- Забезпечення індивідуального підходу до кожної дитини.
- Сприяння повноцінному особистісному та інтелектуальному розвитку дітей, створення умов для формування у них мотивації до самовиховання і саморозвитку.
- Профілактика та корекція відхилень в інтелектуальному та особистісному розвитку дитини.
- Формування емоційного інтелекту з метою згуртованості класного та педагогічного колективів (розвиток емоційної обізнаності, емпатії, самомотивації, розпізнавання емоцій інших людей, управління власними емоціями);
- Використання психологічних методів для підвищення продуктивності навчання, стимулювання креативності учнів та педагогів.
- На початок навчального року проводилася робота по психологічному супроводу здобувачів освіти 1-го та 5-го класів з метою встановлення адаптивних механізмів учнів на початок навчання дітей у школі та при переході з початкової до середньої школи; виявлення дітей «групи ризику» шкільної дезадаптації.
- Під час першого етапу дослідження у вересні, проводилася робота з учнями 1-го класу з виявлення готовності, а потім по адаптації до шкільного навчання. Результат цього дослідження визначається характеристикою, умовно названою «рівень шкільної зрілості першокласника».
- За визначенням рівня готовності проводилася з кожною дитиною як

індивідуальна, так і групова робота.

➤ Це діагностування дало змогу визначити такі параметри як загальну шкільну зрілість, рівень розвитку узагальнення, критичність мислення, рівень розвитку вольових звичок.

➤ За результатами дослідження адаптації дітей до навчання в школі було проведено психолого-педагогічний консилиум, за результатами якого було надано рекомендації, щодо роботи з першокласниками.

➤ Робота з кожною дитиною носила не тільки діагностичний характер, але також і психокорекційний.

Проводилися психологічні заняття з метою дезадаптації першокласників за авторською програмою: «Перший раз у перший клас».

Згідно з річним планом була проведена робота в 5-му класі з метою психолого-педагогічної підтримки в період адаптації при переході учнів з початкової до середньої ланки. В основі дослідження використовувалися наступні методики: «Тест шкільної тривожності Філліпса», «Визначення особистісної адаптованості школярів», «Тест Гіппократа-Галена на визначення типу темпераменту» (скорочений варіант), «Символічне уявлення Я-образу» тест «ДВОР», анкета «Адаптація п'ятикласників».

На основі результатів діагностичного дослідження були розроблені рекомендації для вчителів та батьків, а також проведені корекційно-розвивальні заняття за програмою «Я та мій дружній клас». Мета даної програми спрямована на надання ефективної підтримки учням 5 класу у період адаптації до навчання в середній ланці школи. Як підсумок роботи у 5-му класі проведений психолого-педагогічний консилиум, на якому вчителі-предметники були ознайомлені з результатами діагностики і рекомендаціями по покращенню роботи з учнями, з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

➤ Робота спрямована на визначення рівня адаптації учнів 10 класу у старшій школі. У цьому напрямку було виявлено і розроблено:

- загальний кругозір і культуру мислення;
- виявлення чинників, що перешкоджають успішній адаптації учня;
- вчасно з'ясовано, як почувається у класі кожен підліток, щоб визначити шляхи надання допомоги, якщо щось не складається в навчанні або у стосунках з однолітками;
- виявлено внутрішньогрупові підсистеми (мікрогрупи) та їх неформальних лідерів;
- розроблено напрями подальшої роботи за результатами діагностичного

дослідження.

-Проведено психолого –педагогічний консиліум, розроблено рекомендації для педагогів по покращенню роботи із здобувачами освіти з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

➤Згідно річного плану, досліджувались професійні інтереси здобувачів освіти 9- их і 11- их класів. Комплекс методик дозволив визначити тип майбутньої професії та оцінити професійну спрямованість учнів. За результатами діагностування проводилися консультації як групові, так і індивідуальні, які дозволили здобувачам освіти глибше усвідомити проблему і перспективи професійного вибору, допомогти здобувачам освіти, які мали труднощі у виборі професії.

➤На батьківських зборах, онлайн інформуваннях висвітлено наступні питання: «Успішна адаптація першокласників до навчання в школі» (батьки дітей 1 класу), «Як навчити дитину успішно виконувати домашнє завдання» (батьки учнів початкових класів) , «Як спілкуватися з дітьми , які дорослішають», «Як допомогти дітям не конфліктувати» , «Підліткова агресія», «Попередження суїцидальних тенденцій», «Що таке сепарація і навіщо батьки псують життя дітям», «Порушення особистого простору дитини», «Як допомогти дитині у часи невизначеності», «як допомогти витримувати стрес», «Інформаційна гігієна під час війни» та ін..

➤У лютому-травні робота була спрямована на допомогу учасникам навчально-виховного процесу під час війни: формування стійкості до стресу, розвитку резилієнсу у дітей і педагогів, психосоціальної допомоги дітям, які пережили психотравмуючі події. У цьому напрямку були розроблені і проведені просвітницькі онлайн та очні заняття для всіх учасників освітнього процесу. Також проводились постійні консультування з проблем впливів війни на психоемоційний стан дітей і дорослих.

Розроблено і розміщено у батьківських групах інформування з практичними порадами виходу з певного психологічного стану і шляхів правильного реагування на психотравмуючу подію.

У цьому навчальному році планування роботи психолога визначили події в країні, тобто війна і подолання наслідків психологічного впливу на учасників освітнього процесу, є пріоритетними у плануванні моєї роботи.

Також, планую спрямувати свою роботу на проблемах та труднощах у адаптаційні періоди. Вважаю за необхідне приділити більше уваги профілактиці булінгу, як серед учнів так і у відносинах учнів і дорослих. Для уникнення конфліктів в учнівському середовищі, планую використовувати

методики по вирішенню конфліктів мирним шляхом, як ефективний шлях конструктивної поведінки у конфліктних ситуаціях.

Планую проводити просвітницьку і профілактичну роботу спрямовану на запобігання небезпеки участі у різних челенджах віртуального простору.

Проаналізувавши роботу практичного психолога за 2022/2023 навчальний рік, вивчивши основні проблеми, над якими необхідно працювати, складено основні напрямки роботи практичного психолога на 2023/2024 навчальний рік:

- Сприяння формуванню психологічної стійкості і розвитку резильєнтності;
- Ознайомлення педагогів з техніками надання першої психологічної допомоги;
- Розробка і впровадження для педагогів інформаційних матеріалів на «Психологічну хвилинку» під час уроків;
- Формування навичок безпечної поведінки для запобігання ризиків стати жертвою торгівлі людьми;
- Інформування з питань запобігання насильству в умовах воєнного часу;
- Сприяння процесу адаптації дітей до навчання у школі;
- Сприяння формуванню класних колективів;
- Навчання всіх учасників освітнього процесу прийомам ефективного спілкування, вирішення конфліктів мирним шляхом та саморегуляції;
- Профілактика залежних форм поведінки і виховання здорового способу життя;
- Сприяння формуванню позитивної навчальної мотивації учнів;
- Підвищення рівня психологічних знань, надання допомоги у формуванні ключових компетентностей педагогів.

У 2023/2024 навчальному році основною метою психологічної служби школи є повсякденна психологічна допомога та емоційна підтримка учасників освітнього процесу. У результаті військової агресії російської федерації в Україні, постало гостре питання стану психологічного здоров'я здобувачів освіти, їхніх батьків та вчителів, що впливатиме на освітній процес у новому навчальному році, орієнтування на розв'язання поточних проблем, подолання труднощів навчання та виховання, порушень поведінки, спілкування та діяльності, також подальшою метою є розвиток індивідуальності, пошук та відкриття нових мистецьких здібностей та нахилів, створення умов для розвитку кожної дитини.

II. Цілепокладаюча частина

Війна в Україні стала стресом для усіх учасників освітнього процесу. Навчальна діяльність – форма активного співробітництва, що спрямована на удосконалення, розвиток, формування особистості. Внаслідок військових дій на формування особистості впливають негативні руйнівні фактори. Відбувається реакція на ситуацію, в якій є загроза життю людини, або її здоров'ю. Психологічні травми порушують нормативну організацію психіки і можуть зумовити межові (тимчасове відчуття дискомфорту) або клінічні стани (зниження імунітету, втрата працездатності, порушення когнітивних процесів). Реакції на кризову ситуацію у дітей різних вікових категорій є різними. Відповідно до таких ситуацій є різними й ризики, а також потреби виходу з них. Під час кризової ситуації здобувачі освіти можуть відчувати власну провину за події, що відбулися. У них виникають страхи, знижується рівень комунікації або, навпаки, вони проявляють надмірну турботу про захист та порятунок людей. Травматичні події останніх місяців сильно вплинули й далі впливають на дорослих і дітей, а вчителям та здобувачам освіти за цих умов потрібно налагоджувати навчальний процес.

Основна мета роботи психологічної служби закладу полягає в тому, щоб допомогти кожному учаснику навчально-виховного процесу стабілізувати психоемоційний стан. Це в свою чергу допоможе здобувачу освіти соціалізуватися і адаптуватися до соціального середовища шляхом оптимального розвитку потенційних можливостей.

Реалізація мети залежить від тісної взаємодії шкільного психолога із дитиною, батьками та вчителями.

Кінцева мета полягає у формуванні психологічної готовності до життєвого (особистісного, професійного, соціального) самовизначення.

Основними завданнями діяльності роботи психолога визначено:

Робота з молодшими школярами:

Ми живемо у світі, де, на жаль, трапляються пожежі, ДТП, вибухи, природні катастрофи, епідемії та військові дії. І наше завдання - підготувати дітей до такого досвіду, навчити їх, як діяти в кожній конкретній ситуації і куди звертатися по допомогу. З дітьми важливо говорити про надзвичайні ситуації зокрема для того, щоб інформація, яку вони можуть отримати під час самої надзвичайної ситуації, не шокувала й не травмувала їх. Підготовка робить

стрес дитини «експертним», виводить її та дорослого зі стану травматичної безпорадності та вразливості. Пояснюючи, ми протиставляємо тривозі продуктивні дії

Здійснювати психологічний супровід учнів початкової школи в умовах стандартів НУШ:

- адаптація дітей до шкільного навчання;
- визначення індивідуальних особливостей розвитку пізнавальних можливостей;
- виявлення учнів «групи ризику» і здобувачів освіти у яких виникають труднощі у навчанні;
- корекція пізнавальної сфери, емоційного стану і поведінки молодших школярів;
- дослідження міжособистісних відносин у класних колективах;
- формування готовності до переходу у середню ланку школи дітей четвертих класів.

Робота із здобувачами освіти середньої ланки школи:

Війна впливає на морально-психологічний стан кожної людини. Особливо вразливими є підлітки, які вже все розуміють, але ще не вміють справлятися із своїми емоціями та почуттями.

Тому, для психолога в першу чергу потрібно залучати підлітків до тих видів просвітницької роботи, де вони змогли б проговорювати свій внутрішній стан, вмінням висловлювати свої переживання, а також навичкам сприйняття незвичних і стресових ситуацій і способам реагування, відносно тої події і середовища, в якому вони будуть перебувати.

Здійснювати психологічний супровід здобувачів освіти середньої ланки школи в умовах війни:

- адаптація п'ятикласників до навчання в середній школі;
- діагностика особистісних рис та якостей з метою стимулювання розвитку та самовиховання (за запитом батьків);
- корекція пізнавальної сфери і певних проблем учнів;
- профілактика негативних явищ в учнівському середовищі, формування здоров'язберігаючої та соціальної компетентності;

Робота із здобувачами освіти старших класів:

В старших класах пріоритетом у роботі психолога повинен бути розвиток соціальної компетентності здобувачів освіти. Але воєнні дії внесли свої корективи в роботу з цими дітьми, то розвиток соціальних навичок проходить через розуміння і ставлення дітей до подій у країні.

Тому при роботі психолога з цією категорією потрібно:

- надати їм навички гнучкості і стійкості до непередбачуваних і стресових

- ситуацій; -навчити способам оптимального і мобільного вирішення непередбачуваних проблем і викликів життя;
- здійснювати психологічний супровід процесу професійного визначення старшокласників;
- психологічна підтримка здобувачів освіти у професійному самовизначенні (діагностика, просвіта, консультація);
- корекція пізнавальної сфери і певних проблем здобувачів освіти;
- виховання свідомого ставлення дітей до свого здоров'я та здоров'я інших людей як найвищої соціальної цінності, формування здорового способу життя, розвиток здоров'язберігаючої компетентності учнів;

Робота з педагогічним колективом:

В умовах війни учні особливо потребують підтримки. Вчителі відіграють важливу роль у профілактиці та зменшенні травматичного стресу в дітей, бо є тими дорослими, яких вони поважають і до яких прислуховуються. Підтримку дітям вчителі може продемонструвати перш за все власними стійкістю та спокоєм. При цьому для самих педагогів є важливим бути в стабільному психоемоційному стані.

Тому у роботі психолога з педагогами важливими є:

- допомоги педагогам, для нормалізації їхнього стану;
- навчання практичним навикам і шляхам виходу із стресових ситуацій як самих педагогів, так і допомоги в цьому учням під час навчального процесу;
- надання психологічної допомоги педагогам при виникненні проблем у розвитку, навчанні та вихованні учнів з особливими освітніми потребами;
- розвиток психолого-педагогічної компетенції педагогів, щодо особливостей становлення психічної, емоційної сфери учнів зі стійким порушенням пізнавальної діяльності на різних вікових етапах;
- допомога педагогам у вирішенні актуальних питань;
- формування практичних навичок ефективної взаємодії з дітьми;
- психологічна допомога педагогам на випадок надзвичайної ситуації.

Форми роботи з педагогами: тренінгові заняття, семінари, практичні заняття, круглі столи, психолого-педагогічні конференції, воркшопи, дайжести, веббінари, консиліуми.

Робота з батьками:

Саме підтримка, яку надають дитині протягом і після неприємних або травматичних подій батьки, родичі та дорослі друзі сім'ї, є вирішальним чинником у подоланні негативних наслідків травматичного стресу в дітей. Прислухаючись до того, що відбувається, батьки можуть знайти шляхи допомогти дитині впоратися зі своїми почуттями. Якщо батьки можуть бути

разом з дітьми, дітям набагато легше. Дорослі, які можуть говорити з дітьми про події і сприймати їх почуття, допомагають дітям пережити травматичний стрес з меншими втратами.

Тому, робота психолога з батьками в важкий період спрямована:

- на надання корисних і компетентних рекомендацій, як допомагати дітям пережити війну і мінімізувати психологічну травму;
- підвищення рівню психологічної обізнаності батьків щодо вікових і психофізичних особливостей дітей.
- надання рекомендацій та психологічної допомоги батькам, щодо оптимальних умов навчання й корекції розвитку дітей.

Форми роботи з батьками: Прфілактичні і просвітницькі заняття, тренінги, інформаційні дайжести, батьківські збори, індивідуальні бесіди, дистанційна семінари і веббінари, кейси порад.

Підвищення власної кваліфікації, методична робота:

Ціль: удосконалення професійних навичок як спеціаліста у галузі психології.

Задачі:

- приймати участь у роботі шкільних, обласних семінарах, конференціях, тренінгах, практикумах для практичних психологів, вебінарах;
- проходження спецкурсів, вебінарів у галузі психології;
- проходження курсів і практикумів, спрямованих на здобуття навиків роботи у військовий час і подолання наслідків травматизації,що зумовлені війною.

Завдання психологічної служби на 2023/2024 навчальний рік:

- 1.Психологічна допомога та емоційна підтримка усіх учасників освітнього процесу;
- 2.Підвищення компетентності педагогічних працівників у напрямі надання першої психологічної допомоги та оволодіння сучасними технологіями такої допомоги;
- 3.Розробка і впровадження для педагогів інформативних матеріалів на «Психологічну хвилинку»
- 4.Формування навиків збереження психічного здоров'я;
- 5.Формування навиків безпечної поведінки для запобігання ризикам стати жертвою торгівлі людьми;
- 6.Сприяння формуванню в учасників освітнього процесу навиків психологічної стійкості і резильєнтності;
7. Профорієнтаційне інформування в рамках Всеукраїнського проекту «Обери професію своєї мрії»;
8. Створення в закладі освіти сприятливого психологічного клімату, який

визначається продуктивним спілкуванням дитини і педагога, дитини і однолітка;

9. Систематичне відстеження динаміки розвитку учнів на всіх етапах шкільного навчання;

10. Впровадження в практику корекційно-розвиваючих програм «Безпечний простір», «Діти і війна» для напрацювання дітьми навичок стресостійкості;

11. Здійснення профілактики злочинності, алкоголізму, наркоманії та інших шкідливих звичок серед дітей;

12. Надання консультативної допомоги педагогічному колективу і батькам щодо навчання і виховання дітей зі стійкими порушеннями пізнавальної діяльності.

III Змістова частина

I. Діагностична робота

Мета: Отримання інформації певного характеру про дитину. Вивчення особистісних змін і умов індивідуального розвитку здобувачів освіти.

Дослідження рівня соціально – психологічного клімату в колективах.

Виявлення актуальних проблем в особистісному розвитку дітей. Методи:

Тестування, анкетування, опитування, спостереження.

№ з/п	Напрями діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти. Види та форми роботи	Цільова група/ аудиторія	Термін проведення	Відмітка про виконання
1.1	Дослідження особливостей адаптації першокласників до шкільного навчання	1 клас	Вересень листопад	
1.2	Спостереження за поведінкою дітей на уроці, під час виступів, на перервах	1 клас	Вересень листопад	
1.3	Дослідження особливостей адаптації до навчання здобувачів освіти 5 класу	5 клас	Вересень листопад	
1.4	Дослідження особливостей адаптації до навчання здобувачів освіти 10 класу	10 клас	Жовтень листопад	
1.5	Діагностика тривожності, страхів	6-11 класи	Протягом року	
1.6	Діагностика емоційного реагування на психотравмуючі події	учні батьки педагоги	Протягом року	

1.7	Діагностика обдарованості, творчих здібностей, мистецьких нахилів та інтелекту	1-11 класи	Протягом року	
1.8	Вивчення мотивацій, особистісної та міжособистісної сфер	9-11 класи	Протягом року	
1.9	Діагностика індивідуальних особливостей учнів (типу характеру, темпераменту, акцентуацій)	6-11 класи	Грудень лютий	
1.10	Діагностична робота в педагогічному колективі	педагоги	Протягом року	
1.11	Анкетування дітей, батьків, педагогів з питань ставлення до проблем шкільного і суспільного життя	учні батьки педагоги	Протягом року	
1.12	Діагностика і анкетування учнів школи, спрямоване на виявлення ставлення учнів до проявів суїцидальної поведінки і визначення основних факторів і впливів, які можуть провокувати суїцидальну поведінку.	учні	Протягом року	
1.13	Вивчення професійних нахилів старшокласників	9-11 класи	Січень лютий	
1.14	Психологічне обстеження учнів 4 класу з метою визначення їхнього інтелектуального та особистісного розвитку	4 клас	Березень квітень	
1.15	Діагностика особистісної сфери здобувачів освіти – проєктивні методики	1-11 класи	Протягом року	
1.16	Діагностика відносин у класних колективах	5-11 класи	Протягом року	
1.17	Дослідження емоційно-вольової сфери у дітей	За запитом	Протягом року	
1.18	Інші види діагностики за потребою та/або за запитом. Матеріали діагностик доступні за посиланням https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psychologiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/navchalno-metodychni-	За запитом учні батьки педагоги	Протягом року	

	materialy-dlya-psycholohiv/psychodiahnostychna-robota/ .			
1.19	Застосування діагностичних мінімумів у діяльності працівників психологічної служби», які розміщені на вебсайті ДНУ «ІМЗО» https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-su-providta-sotsialno-pedahohichna-robot-a/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sot-sialnyhpedahohi/navchalno-metodychni-materialy-dlya-psycholohiv/psychodiahnostychna-robota/	За запитом учні батьки педагоги	Протягом року	

II. Консультативна робота

Мета: Консультування учасників освітнього процесу з проблем з якими стикаються під час війни. Консультування педагогічного колективу і батьків з питань навчання та виховання дітей. Надання рекомендацій та психологічної допомоги батькам, щодо оптимальних умов навчання й корекції розвитку дітей. Надання рекомендацій здобувачам освіти. Спілкування з тими, хто потребує консультативної допомоги. Методи: Індивідуальне спілкування, підтримка, пошук оптимальних умов для розв'язання проблемних ситуацій.

2.1	Надання рекомендацій вчителям, батькам, адміністрації щодо успішної адаптації першокласників та п'ятикласників до школи.	Педагоги батьки адміністрація	Вересень жовтень	
2.2	Надання рекомендацій вчителям, адміністрації з проблем формування класних колективів, оптимізації взаємин у колективі, навчання у воєнний період, навчання дітей з територій бойових дій	Педагоги адміністрація	жовтень	
2.3	✓ Консультування вчителів з професійних проблем і проблем впливу психотравмуючих подій на емоційну сферу і ефективність роботи; ✓ проблем адаптації дітей до нових умов навчання та виховання;	педагоги	Протягом року	

	✓ Проведення уроків в воєнний період; ✓ мотивація навчання; ✓ вихід з конфліктних ситуацій; ✓ синдром емоційного вигорання; ✓ складних життєвих ситуацій; ✓ з проблем булінгу і мобінгу.			
2.4	Консультування щодо особистісних проблем.	Учасники освітнього процесу	Протягом року	
2.5	Групове психологічне консультування здобувачів освіти з проблем: ✓ адаптації до нових умов навчання та виховання; ✓ мотивації до навчання під час війни; ✓ дітей з статусом ВПО; ✓ дітей, батьки яких є військовими ЗСУ; ✓ дітей ВПО, які мають психологічну травму, або зазнали насильства; ✓ дітей, які втратили батьків внаслідок воєнних дій; ✓ дітей в яких виникають суїцидальні роздуми; ✓ підготовка до ДПА, ЗНО; ✓ переходу в старшу школу; ✓ профконсультування; ✓ особливості шкільні, самооціночні проблеми учнів підліткового віку; ✓ взаємини в системі «батьки-діти»; ✓ взаємини в системі «педагогидіти»; ✓ мотивація навчання, ціннісні орієнтації ; ✓ обдарованості; ✓ складної життєвої ситуації;	учні	Протягом року	

	✓ проблем булінгу в учнівському середовищі; ✓ безпеки спілкування в віртуальному середовищі;			
2.6	Консультування батьків з питань виховання та навчання дітей: ✓ труднощі адаптаційного періоду; готовності дитини до навчання в нових умовах; ✓ допомога у навчанні під час війни; ✓ страхи і тривожність дітей; ✓ консультування батьків дітей з статусом ВПО; ✓ проблеми в навчанні; ✓ труднощі взаємостосунків з дітьми; ✓ жорстокості та насильства в сімейному та дитячому середовищі; ✓ професійний вибір; ✓ схильності, здібності дітей; ✓ Стрес перед ДПА і ЗНО; ✓ складних життєвих ситуацій; ✓ дитячої залежності; ✓ небезпечних челенджів; ✓ безпечного спілкування в віртуальному середовищі.	батьки	Протягом року	

III. Корекційно – відновлювальна та розвивальна робота.

Мета: Здійснення корекційних, розвивальних заходів з метою усунення відхилень і труднощів в психічному й особистісному розвитку вихованців школи. Формування у дітей здатностей до самовиховання і саморозвитку. Методи: Індивідуальна і групова робота із здобувачами освіти за корекційно-розвивальними програмами.

3.1	Розвивальні заняття, спрямовані на формування навичок асертивної поведінки	7-11 класи	Протягом року	
3.2	Індивідуальні та групові корекційні заняття з	1 клас	жовтень	

	першокласниками, які мають ознаки дезадаптації «Розпочинаємо навчання з радістю»			
3.3	Адаптаційні і корекційні заняття з п'ятикласниками	5 клас	листопад	
3.4	Розвивальні заняття з молодшими школярами, спрямовані на розвиток пізнавальної сфери	1-4 класи	Листопад грудень	
3.5	Профорієнтаційні заняття:	7-11 класи	січень	
3.6	«Безпечний простір»- корекційні заняття спрямовані на створення безпечного середовища і формування життєстійкості	1-11 класи	Протягом року	
3.7	Корекційна програма «Діти і війна»напрацювання дітьми механізмів стресостійкості	1-11 класи	Протягом року	
3.8	Корекційні заняття спрямовані на прфілактику конфліктності, булінгу, агресивності	5-11 класи	Протягом року	
3.9	Проведення індивідуальних корекційних занять з учнями, які мають проблеми в навчанні та поведінці.	За запитом	Протягом року	
3.10	Корекційно-відновлювальні та розвивальні заняття з дітьми які мають особливі освітні потреби	За запитом	Протягом року	

IV. Психологічна просвіта

Мета: ознайомлення педагогів і батьків з головними закономірностями й умовами сприятливого психологічного розвитку дітей; формування в педагогів і батьків потреби в психологічних знаннях, бажання використовувати їх у роботі зі школярами або в інтересах розвитку власної особистості; ознайомлення учнів з основами самопізнання, самовиховання.

Форми проведення: Лекції, зустрічі, семінари, методичні об'єднання, виступи, засідання.

4.1	Виступи перед батьками з питань: - адаптації дітей до нових умов навчання та виховання; -Проблем інформаційної гігієни під час воєнного стану -пошуку оптимальних шляхів допомоги дітям різного віку у проживанні стресових чинників війни; -формування навичок психологічної стійкості; -інформування з питань запобігання та протидії домашньому насильству; -протидія суїцидальним проявам -індивідуально-психологічні особливості дітей різного віку і необхідне врахування їх у процесі виховання; - особливостей безконфліктного спілкування з сучасними підлітками; -готовність дошкільнят до школи; -роль батьків при підготовці до ЗНО; -як поводити себе у стресовій ситуації і випадках емоційних коливань дітей; - впливу телебачення, Інтернету на психіку дитини	батьки	Вересень жовтень листопад	Протягом року
4.2	Виступи, тренінги, кейси порад перед учителями з питань: - адаптації учнів.(психолого-педагогічні консиліуми); -з проблем формування навиків психічного здоров'я; -ознайомлення педагогів з технологіями надання першої психологічної допомоги; -розробка, ознайомлення і впровадження інформаційних матеріалів на «Психологічну хвилинку» під час уроків	педагоги	За планом школи	Протягом року

	- формування навичок психологічної стійкості і резильєнтності; -з проблем негативних небезпечних проявів: булінг, профілактика суїцидальних проявів, небезпечні челенджі, інформаційна безпека			
4.3	Профорієнтаційне інформування в рамках Всеукраїнського проекту «Обери професію своєї мрії»	9-11 класи	Жовтень листопад	
4.4	Виступи перед учнями, тренінги, інформаційні дайджести з тематик: - формування навичок стресостійкості, вмінь визначати і керувати своїм емоційним станом під час війни; - формування інформаційного бронезилету під час війни; -вироблення навичок асертивності, як оптимального варіанту виходу з конфліктних ситуацій; -проведення комплексних занять для старшокласників з формування навиків самопізнання і пошуку шляхів для самореалізації	учні	Протягом року	
4.5	Батьківські лекторії, тренінги, диспути	батьки	Протягом року	
4.6	Виступи на предметних методоб'єднаннях та семінарах психологів	психологи	Протягом року	
4.7	Виступи на годинах спілкування: • «Насильство» • Профілактика суїцидальних тенденцій • «Попередження ВІЛ/СНІД та венеричних захворювань» • «Протидія торгівлі людьми» • Небезпечні челенджі • «Протидія наркотичній залежності» • «Важливість професійного вибору»	1-11 класи	Протягом року	

	• В рамках акції «16днів проти насилля»			
4.8	Виступи на педрадах, проведення психолого-педагогічних семінарів	педколектив	Протягом року	

V. Профілактична робота.

Мета: Виконання завдань запобіжного характеру, що попереджають наростання небажаних психологічних наслідків у розвитку дитини. Формування навичок здорового способу життя здобувачів освіти. Захист психічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу. Методи: Роз'яснювальні бесіди, години спілкування, перегляд відеофільмів, дискусії, круглі столи.

5.1	Профілактика шкідливих звичок та формування навичок здорового способу життя	1-11 класи	Жовтень грудень	
5.2	Профілактика тенденцій щодо запобігання проявам булінгу і суїцидальним тенденціям серед учнів	1-11 класи	Вересень травень	
5.3	Профілактика конфліктних ситуацій «учень-учень», «учень-батьки», «учень-вчитель», «вчитель-батьки»	1-11 класи	Протягом року	
5.4	Акція «16 днів проти насильства»	7-11 класи	25.11. – 10.12.	
5.5	Тематичні заходи «СНІД! Не залишимося байдужими!»	1-11 класи	28.11. – 02.12.	
5.6	Просвітницько-профілактичні заходи з питань протидії торгівлі людьми	1-11 класи	Протягом року	
5.7	Години спілкування, профілактичні заняття та виховні заходи на життєвоважливі теми	1-11 класи	Протягом року	
5.8	Релаксаційні заняття	1-11 класи	Протягом року	

VI. Зв'язки з громадськістю.

6.1	Співпраця з педагогами та психологами навчальних закладів		Протягом року	
-----	---	--	---------------	--

6.2	Відвідування учнів вдома(за необхідністю).		Протягом року	
6.2	Відвідування батьків за місцем роботи		Протягом року	
6.3	Взаємодія з органами виконавчої влади та громадським самоврядуванням		Протягом року	
6.4	Співпраця з медпрацівниками		Протягом року	
6.5	Взаємодія з недержавними громадськими організаціями.		Протягом року	
6.6	Співпраця з представниками психологічної служби		Протягом року	

VII. Організаційно-методична робота.

7.1	Складання плану роботи			
7.2	Складання звітів про виконану роботу: за семестр, за рік			
7.3	Підготовка до проведення розвивальних та корекційних занять, до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів, районних психологічних семінарів			
7.4	Консультації у навчально-методичних та наукових центрах (закладах)			
7.5	Участь у навчально-методичних семінарах (нарадах) психологів			
7.6	Оформлення документації психологічної служби			
7.7	Створення бази кабінету психолога			
7.8	Робота у мережі інтернет, самоосвіта			
7.9	Розробка рекомендацій для батьків, вчителів			
7.10	Підготовка психодіагностичного інструментарію			
7.11	Виготовлення наочності			

7.12	Вивчення нових досліджень в галузі психології			
7.13	Оволодіння новими діагностичними методиками та техніками проведення тренінгів			

Поточну роботу працівники психологічної служби закладу освіти фіксують у журналі практичного психолога/соціального педагога відповідно до листа МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України»

Практичний психолог _____ Дарія ГНАТКО

«_____» _____ 2023 р.